

Det ærede Medlem er altsaa — ja, undskyld — saa naiv at tro, at dette skulde være godt Latin. Det ærede Medlem slaar imidlertid Hovedet paa Sømmet øverst Sp. 375 ved at sige: „Det er jo uundgaaeligt, at Overflod af Livsfornødenheder medfører daarlige Tider.“ Maa jeg spørge, hvor har det ærede Medlem den Viden fra? Han har den ikke en Gang fra Karl Marx. Hvis man vil se efter, hvad der er Grunden til Kriserne, vil jeg henvise til en ret god — ja, ikke blot en ret god, men meget god — Artikel i Hages Haandbog i Handelsvidenskab om Kriser. Den vil jeg bede det ærede Medlem at studere. Saa vil han finde, at det er ikke Overflod paa Livsfornødenheder, som medfører Kriser. Nej! Hovedaarsagen til Kriserne findes i Kreditmidlerne. Før vi havde faaet Kreditten ind i Samfundene — det skete paa et ret tidligt Tidspunkt — kendtes der ikke Kriser i de Former, i hvilke vi nu have lært dem at kende. Da Kreditmidlerne kom og undergik en Udvikling, som Folk egentlig ikke selv forstode, tog Kreditten Magten fra Samfundet, og da fik vi Kriserne, men paa samme Tid, som vi i de senere Decennier have faaet mere Klarhed over Kreditmidlernes Virkemaade, i samme Grad mildne vi Kriserne igen. Altsaa, Kreditmidlerne ere Hovedaarsagen til Kriserne, det er vistnok en anerkendt Sætning, og at det skulde være Livsfornødenhedernes Mængde, er det i alt Fald aldeles ubegrundet at sige.

Men hvordan kunne vi vente, at det vil komme til at staa til i den socialistiske Stat paa det Omraade? De ærede Medlemmer, som hylde Socialdemokratiets Lære, kunne neppe være uvidende om, at de netop fra den Kant ville have Pengene afskaffede og ville have hele Omsætningen baseret paa Kredit, paa Assignater. Altsaa, netop de Forhold, som have gjort, at vi kom ind i Kriserne, ville de gøre til eneraadende i den økonomiske Omsætning, det vil sige, de ville bruge den Giff til at læge Samfundet, som de selv mene, at Kreditten er. Altsaa, paa det Omraade har det ærede Medlem sandelig heller ikke givet noget videre godt Bidrag til Løsningen af de store Samfundsspørgsmaal.

Jeg har læst det ærede Medlems Tale igennem Gang efter Gang, og jeg maa tilstaa, jeg har ikke noget som helst Sted fundet nogen som helst Paavisning af Forhold, der skulde kunne bringe bedre Samfundstilstande end dem, vi i Øjeblikket have. Nej, lad os holde os til den Udvikling, vi ere i nu — om den vide vi, hvad

den fører til —, i Stedet for at trække Veksler paa Fremtiden med Hensyn til Forhold, som man selv erkender, man intet ved om. Det kunde let hænde, at det kunde komme til at gaa saaledes, at den Dag, Vekslerne skulde indfris, gik det med det fremtidige socialistiske Statskab paa lignende Maade som med den store Thereses Skab, da det blev aabnet.

Naa, saa er der jo forskellige Filosofier om, hvordan der allerede under de nuværende Samfundsforhold tilstræbes Fællesdrift paa forskellige Omraader, f. Eks. Andelsmejerierne. Det ærede Medlem for Løvel (Anders Nielsen) har allerede oplyst, at det ærede Medlems Partifælle, Dr. Gustav Bang, har skrevet i „Social-Demokraten“ med Navn under, at Andels-selskaberne i det hele i den nuværende Form intet have med Socialismen at gøre, og det er fuldstændig rigtigt. Saa nævner det ærede Medlem f. Eks. Postvæsenet. Postvæsenet er det ærede Medlem yderlig godt tilfreds med. Det ærede Medlem siger, at det er ganske udmærket, det staaer som en mønsterværdig Institution. Jeg er fuldstændig enig med det ærede Medlem i, at det er en mønsterværdig Institution; men, maa jeg gøre opmærksom paa, at denne Institution, som er det eneste, det ærede Medlem har nævnt — selvfølgelig har det ærede Medlem ikke kunnet være overalt —, det eneste, han har fundet værdigt til at kaldes mønsterværdigt, det er vokset frem under et kapitalistisk Statsamfund. Det taler ikke godt for, at vi skulde forlade dette. Hvad der desuden er passeret i de sidste Dage, ville ærede Medlemmer vist give mig Ret i, tyder paa, at vi ikke under den socialistiske Stat ville faa et bedre Postvæsen, i alt Fald hvad Brevhemmeligheden angaar.

Jeg forstaaer inderlig godt, at de forskellige Medlemmer, der have talt fra socialistisk Side om den socialistiske Stat, Gang efter Gang anbefale os at lade være med at spekulere over den Ting. Det ærede Medlem for Fredericia siger: „For øvrigt synes jeg, det er letsindigt af de Herrer at begynde at tale om den socialistiske Stat“. Han siger ogsaa, at der er Forhold, det ligger nærmere at tage fat paa for de Herrer, end at spekulere paa, hvordan det vil gaa i den socialistiske Stat. Og det ærede Medlem for Fakse (Stauning) kom, saa vidt jeg erindrer, med en tilsvarende Udtalelse. Ja, det var meget rart, om de kunde faa os til at lade være med at spekulere over den. For øvrigt skal jeg bemærke, at jeg har spekuleret